

Motion till riksdagen 2011/12:U283

av **Bodil Ceballos m.fl. (MP)**

Tyst diplomati

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att använda alla tillgängliga påtryckningsmedel – nationella, EU, FN – för att sätta press på de regeringar som håller svenska journalister fångna att frige dem.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att använda alla internationella kontakter för att få de nu fängslade journalisterna i Etiopien fria, helst redan innan rättegången inleds.

Motivering

Tyst diplomati kan fungera ibland men långt ifrån alltid. I fallet med Dawit Isaak har den uppenbarligen inte fungerat och trots det väljer regeringen att fortsätta på den inslagna vägen. Vad som egentligen sker i tysthet är det omöjligt att få reda på. Det ligger i sakens natur. Den är ju tyst.

Regeringen står upp för det fria ordet, för mänskliga rättigheter, för demokrati. Sverige har ett ansvar för alla svenska medborgare oavsett var de befinner sig och i synnerhet då de befinner sig i trångmål i ett annat land. En fängslad svensk ska ha all den hjälp som går att få oavsett orsak till fängslandet.

I somras fängslades två svenskar i Etiopien, den svenska bildjournalisten Johan Persson och journalisten Martin Schibbye, efter att ha tagit sig in i landet för att skriva ett reportage om Lundin Petroleum. De står nu åtalade för terroristbrott och hotas av väldigt långa fängelsestraff. Den 18 oktober 2011 hålls en rättegång i Etiopien.

USA är ett av få länder som har någon makt över Etiopien. USA lyckades bl.a. få loss Heather Murdock som gjorde ett uppdrag i närheten av Ogadenområdet för Voice of America. Hon blev snabbt utvisad trots kontakt med den av Etiopien ensidigt terrorstämplade gerillan ONLF. Även om ambassaden i

Fel! Okänt namn på

Addis Abeba gör allt den kan för att hjälpa Johan och Martin är den maktlös när den svenska inställningen är att inget nu kan göras eftersom en rättsprocess inletts. Utrikesministern som i allra högsta grad har varit involverad i Lundin Petroleumns förehavanden i landet är enligt UD inte inblandad i ärendet. Om det beror på kopplingen till Lundin Petroleum eller något annat är svårt att svara på. Kanske ska frågan istället hanteras av statsministern för att ge den större tyngd och för att undvika spekulationer huruvida utrikesministern gör allt han kan eller ej.

Carl Bildt hjälpte till att få loss amerikanska journalister som satt fängslade i Nordkorea. Varför inte be USA om hjälp i detta fall? Enligt Bildt vänder han på alla stenar i fallet Dawit Isaak. Det torde innebära att även ta hjälp utifrån.

Det bästa vore att nå en situation där de båda svenskarna utvisas innan rättegången. När den väl har inletts är det förmodligen mycket svårare att nå framgång. Rättsprocessen kan dessutom ta flera år. Att hoppas på benådning i efterhand – eller att de ska få avtjäna straffet i Sverige är förmodligen en svårare väg att gå.

Vi vet hur regimerna i både Eritrea och Etiopien hanterar olikvänligt och inte minst journalister. Därför kan vi inte heller räkna med att de svenska journalisterna får en rättssäker rättegång. I synnerhet inte när vi nu vet vad åtalspunkterna är. Men även om den skulle vara rättssäker ska man veta att tolkningen av terrorbrott kan innefatta nästan vad som helst. Så ser det ju inte ut bara i Etiopien utan också i vissa västländer.

Stockholm den 3 oktober 2011

Bodil Ceballos (MP)

Valter Mutz (MP)

Mats Pertoft (MP)

Agneta Luttröpp (MP)

Åsa Romson (MP)

Maria Ferm (MP)

Annika Lillemets (MP)

Agneta Börjesson (MP)

Stina Bergström (MP)

Tina Ehn (MP)